

**MASARYKOVA UNIVERZITA**

**LÉKAŘSKÁ FAKULTA**

**KATEDRA OŠETŘOVATELSTVÍ**

**Dlouhodobý edukační plán**

**Péče o pacienta s hemiplegií**

**Cílová skupina: Rodinní příslušníci pacienta s hemiplegií**

Vypracoval: Marek Veselý

Ročník: 2.

Akademický rok: 2016/2017

Studijní obor: všeobecná sestra

Forma studia: kombinovaná

## **LEKCE ČÍSLO 1:**

### **Název lekce: Co je hemiplegie a čím je způsobena**

Délka edukační lekce: 45 minut

Edukační cíl: Rodinní příslušníci pacienta vysvětlí pojem hemiplegie. Jak vzniká a co je jejím následkem.

Metoda edukace: přednáška

Forma edukace: skupinová

Edukátor: lékař – neurolog

Místo edukace: ambulance lékaře

Pomůcky: počítač, tabule a fixa

Osnova edukační lekce:

1. Seznámení s průběhem přednášky
2. Co je cévní mozková příhoda
3. Důvody vzniku CMP
4. Prognóza pacienta
5. Diskuze k tématu

## **LEKCE ČÍSLO 2:**

### **Název lekce: Zapojení příbuzných do péče o pacienta s hemiplegií**

Délka edukační lekce: 45 minut

Edukační cíl: Zjištění technických a materiálních možností péče o pacienta jeho příbuznými

Metoda edukace: rozhovor

Forma edukace: skupinová

Edukátor: lékař – neurolog

Místo edukace: ambulance lékaře

Pomůcky: poznámkový blok a psací potřeby

Osnova edukační lekce:

1. Seznámení s průběhem a významem rozhovoru
2. Vysvětlení míry obtížnosti péče o pacienta s hemiplegií
3. Zjištění technických možností příbuzných při péči o pacienta (bydlení, doprava)
4. Zjištění materiálních a časových možností příbuzných při péči o pacienta
5. Diskuze k tématu

## **LEKCE ČÍSLO 3:**

### **Název lekce: Polohování pacienta s hemiplegií**

Délka edukační lekce: 45 minut

Edukační cíl: Rodinní příslušníci budou správně polohovat

Metoda edukace: předvádění a pozorování

Forma edukace: skupinová

Edukátor: všeobecná sestra - specialista

Místo edukace: přednáškový sál

Pomůcky: lůžko, demonstrační osoba, polohovací pomůcky, poznámkový blok a psací potřeby

Osnova edukační lekce:

1. Seznámení s průběhem schůzky
2. Důvody polohování
3. Základní pravidla polohování
4. Specifika polohování pacienta s hemiplegií
5. Diskuze k tématu

# ROZPRACOVÁNÍ LEKCE ČÍSLO 3

## Důvody polohování

Polohování zabraňuje vzniku proleženin, deformit, kontraktur. Zabraňuje snížení hybnosti v kloubu, atrofii svalů a eliminuje bolest. Také zlepšuje ventilaci plic a funkci oběhového systému. Dodává pacientovi nové stimuly a podporuje uvědomění si postižených částí těla. Je základní složkou ošetřování imobilního pacienta již od prvních okamžiků péče. Zdravý člověk zaujímá polohu sám, dle vlastních pocitů, často i bezděčně. Pacient s hemiplegií toho není schopen. Tento fakt může vést ke komplikacím fyzickým i psychickým.

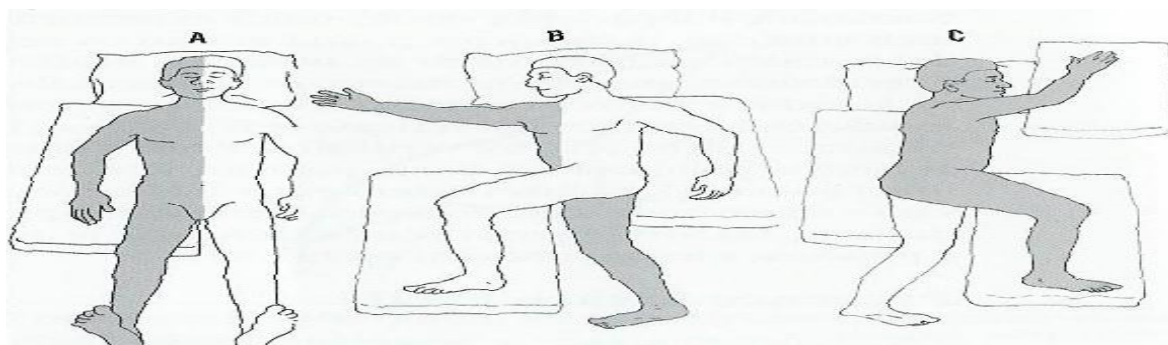
## Základní pravidla polohování

K obecným pravidlům polohování patří:

1. Polohuj 24 hodin denně ve dvou až tříhodinových intervalech
2. Polohuj bezpečně (riziko pádu pacienta nebo předmětů, patologické pozice částí těla)
3. Výsledná poloha co nejméně bolestivá a co nejvíce pohodlná
4. Polohuj s co možná největším důrazem na prevenci vzniku proleženin
5. Polohuj s důrazem na co největší možnost sebezpečí pacienta
6. Využíváme polohovací pomůcky (polštáře, válce, podložky)

## Specifika polohování pacienta s hemiplegií

- Polohujeme s důrazem na relaxaci svalstva a zmírnění spasticity
- Polohujeme především na boky s důrazem na bok plegický – posiluje vjemy
- Poloha na postižené straně:
  - a. Hlava nesmí být v úklonu
  - b. Trup v lehké rotaci dozadu
  - c. Flexe (ohnutí, pokrčení) postižené paže v rameni do pravého úhlu
  - d. Předloktí v supinaci (dlaň ruky vzhůru, hřbet na podložce)
  - e. Zápěstí v dorzální flexi (ohnutí dozadu – hřbet ruky k lokti)
  - f. Lopatka předsunuta dopředu
  - g. Koleno mírně flektované nebo natažené (měnit)
  - h. Kotník mírně flektovaný



## Formulář pro záznam edukace

Téma lekce	
Cíl edukace	
Metoda edukace	
Forma edukace	
Místo edukace	
Použité pomůcky	

## Ohodnocení lekcí (1 nejlepší - 5 nejhorší)

Lekce číslo 1	1	2	3	4	5
Lekce číslo 2	1	2	3	4	5
Lekce číslo 3	1	2	3	4	5

V.....

Dne.....

Edukátor:.....

Podpis.....

Edukant: .....

Podpis.....

## **Seznam použité literatury:**

- LIPPERTOVÁ-GRUNEROVÁ, M.: Neurorehabilitace. Galén, 2005, ISBN 80-7262-317-6
- KOLÁŘ et al.: Rehabilitace v klinické praxi, Galén, 2009, ISBN 978-80-7262-657-1
- PFEIFFER: Neurologie v rehabilitaci: pro studium a praxi, Grada, 2007, ISBN 978-80-247-1135-5